

(“Службени гласник Босне и Херцеговине” бр. 19/02)

На основу члана IV. 4.a) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на сједници Представничког дома, одржаној 3. јула 2002. године, и на сједници Дома народа, одржаној 25. јуна 2002. године, усвојила је

ЗАКОН О ДРЖАВНОЈ СЛУЖБИ У ИНСТИТУЦИЈАМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ГЛАВА I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. Предмейт закона

1. Овим законом уређује се правни статус државних службеника у институцијама Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Институција).
2. Државни службеник је лице постављена управним актом на радно мјесто у државној служби, у складу са законом.

Члан 2. Запошљавање и застапљеност

1. Запошљавање и унапређење професионалне каријере државног службеника се темељи на јавној конкуренцији и професионалној способности.
2. Структура државних службеника у државној служби оквирно одражава националну структуру становништва Босне и Херцеговине према посљедњем попису становништва.
3. Национална припадност државног службеника темељи се на добровољном изјашњавању у складу са овим законом.

Члан 3. Законски принципи

1. Државна служба осигурава поштивање и примјену слиједећих принципа:
 - а) законитост;
 - б) транспарентност и јавност;
 - ц) одговорност;
 - д) ефикасност и економичност;
 - е) професионална непристрасност.

Члан 4. Изузета у примјени

1. Чланови Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Парламентарна скупштина), чланови Предсједништва Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Предсједништво), Савјет министара (у даљем тексту: Савјет министара), министри, замјеници министара, чланови Сталног комитета за војна питања, судије Уставног суда Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд), судије Суда Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Суд Босне и Херцеговине), гувернер и вице гувернери Централне банке Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Централна банка), генерални ревизор и замјеници генералног ревизора Канцеларије за ревизију финансијског пословања институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) нису државни службеници и њихов правни статус се уређује другим прописима.
2. Лица запослена као савјетници чланова Парламентарне скупштине, чланова Предсједништва, предсједавајућег Савјета министара, министара и замјеника министара, гувернера и вицегувернера

Централне банке нису државни службеници.

Члан 5.
Савјетници

- На савјетнике се примјењују слиједећи чланови: 14.2.а), 14.5, 15.1.ф), 18., 22., 43., 44. и 45. овог закона.

Члан 6.
Дипломатска и конзуларна служба и гранична служба

- Овај закон се примјењује на државне службенике дипломатске и конзуларне службе и граничне службе.
- Изузв одредаба из чл. 1., 2. и 3. овог закона, Савјет министара може, уз претходно прибављено мишљење Агенције за државну службу (у даљем тексту: Агенција), одлучити да се поједине одредбе овог закона не примјењују на дипломатско конзуларну и граничну службу.
- Овај закон не примјењује се на лица запослена у Централној банци БиХ.

ГЛАВА II

РАДНА МЈЕСТА У ДРЖАВНОЈ СЛУЖБИ

Члан 7.
Радна мјеста у државној служби

- Државни службеник се поставља на једно од слиједећих радних мјеста:

- руководећи државни службеници:
 - секретар и секретар са посебним задатком;
 - помоћник министра.
- Остали државни службеници:
 - шеф унутрашње организационе јединице;
 - стручни савјетник;
 - виши стручни сарадник;
 - стручни сарадник.

- Категорије у оквиру радних мјеста из става 1. овог члана утврђују се подзаконским актом.

Члан 8.
Секрећар и секрећар са посебним задатком

- Секретар обавља послове руководног карактера и координише рад сектора. Одговоран је за кориштење финансијских, материјалних и људских потенцијала додијељених одређеној институцији. Секретар за свој рад и управљање одговара руководиоцу институције из члана 4.1.
- Секретар са посебним задатком обавља послове руководног карактера и одговоран је за обављање посебних задатака утврђених одлуком Савјета министара или другим прописима. На секретара са посебним задатком примјењују се исти услови као и за секретара, осим ако овим законом није другачије утврђено. Секретар са посебним задатком за свој рад и управљање одговара Савјету министара.

Члан 9.
Помоћник министра

- Помоћник министра обавља послове руководног карактера унутар основне организационе јединице односно сектора и одговоран је за кориштење финансијских, материјалних и људских потенцијала додијељених основној организацији јединици.
- Помоћник министра за свој рад и управљање одговара министру и замјеницима министра.

Члан 10.
Шеф унутрашње организационе јединице

1. Шеф унутрашње организационе јединице обавља сложеније послове и одговоран је за кориштење финансијских, материјалних и људских потенцијала додијељених унутрашњој организационој јединици.
2. Шеф унутрашње организационе јединице за свој рад и управљање одговара помоћнику министра, односно секретару уколико у датој институцији нема помоћника министра.

Члан 11.
Стручни савјетник

1. Стручни савјетник је државни службеник чија дужност подразумијева одговорност, висок степен стручности и независности у одређеним областима рада у оквиру организационе јединице.
2. Стручни савјетник подноси извјештај помоћнику министра или руководиоцу организационе јединице.

Члан 12
Виши стручни сарадник

1. Виши стручни сарадник обавља одговорне послове у одређеној организационој јединици.
2. Виши стручни сарадник подноси извјештај руководиоцу организационе јединице.

Члан 13.
Стручни сарадник

1. Стручни сарадник је специјализован за одређену област рада.

ГЛАВА III
ДУЖНОСТИ И ПРАВА ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА

Члан 14.
Дужносћи државног службеника

1. Државни службеник извршава задатаке предвиђене описом радног мјеста и примјењује и осигурава поштивање уставно-правног поретка и закона у Босни и Херцеговини.
2. Уколико државни службеник прими наредбу за коју се претпоставља да је незаконита, поступа на слиједећи начин:
 - а) Скреће пажњу издаваоцу наредбе на њену незаконитост;
 - б) ако издавалац наредбе понови наредбу, државни службеник ће затражити писмену потврду у којој се наводи идентитет издаваоца наредбе и прецизан садржај наредбе;
 - ц) ако је наредба потврђена, државни службеник обавјештава о наредби непосредно надређеног издаваоцу наредбе и принуђен је да је изврши, осим ако наредба не представља кривично дјело. У том случају, државни службеник одбија да је изврши и пријављује случај надлежном органу.
3. Државни службеник је непристрасан, те нарочито:
 - а) избегава активности или пропусте у вршењу своје професионалне дужности које крше или су неспојиве са дужностима утврђеним овим законом и суддржава се нарочито од јавног испољавања својих политичких увјерења;
 - б) не тражи и не прихвата за себе или своје сроднике било какву добит, бенефицију, накнаду у новцу, услугама и слично, осим оних дозвољених овим законом.
4. Државни службеник се у вршењу својих дужности руководи општим интересом, те нарочито:
 - а) служи и помаже јавности;
 - б) пружа јавности, заинтересованим странама и јавним институцијама информације затражене у складу са

Законом о слободи приступа информацијама у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, број 28/2000).

5. Државни службеник не смије заузимати некретнину у својини изbjеглице или расељеног лица нити заузимати стан за који је изbjеглица или расељено лице поднијело захтјев за поврат стварског права, нити заузимати стан који би требао бити под управом општинског органа управе задуженог за стамбена питања или одговорног тијела Министарства за изbjеглице и расељена лица Републике Српске за кориштење у сврху алтернативног смјештаја.
6. Државни службеник испуњава и друге дужности утврђене овим законом.

Члан 15. *Права државног службеника*

1. Државни службеник има право:
 - а) на стални радни однос до стицања услова за пензију, осим ако овим законом није другачије утврђено;
 - б) на одсуство утврђено законом, као и на наставак рада на истом или сличном радном мјесту по истеку одсуства;
 - ц) да буде награђен на основу задатака и резултата рада како је утврђено у глави В. овог закона;
 - д) на плату и накнаду на начин утврђен у глави В. овог закона;
 - е) на подршку и помоћ у стручном образовању и професионалном усавршавању у циљу напредовања у каријери, путем обуке и на друге начине;
 - ф) на заштиту свог физичког и моралног интегритета од стране државе током обављања службених дужности;
 - г) да се надређени према њему односе поштујући његово људско достојанство;
 - х) да оснује или се учлани, али не и да буде обавезан да се учлани, у синдикат или професионално удружење у складу са законом;
 - и) да штрајкује у складу са законом.
2. Државни службеник има право на поштен и праведан третман у свим аспектима кадровске политike, без обзира на националност, социјално поријекло, ентитетско држављанство, пребивалиште, религију, политичка и друга увјерења, пол, расу, рођење, брачни статус, старосну доб, имовинско стање, хендикапираност или други статус.
3. Државни службеник се након постављења ослобађа свих војних обавеза предвиђених законом.

Члан 16. *Несвојивости са дужностима државног службеника*

1. Државни службеник не смије обављати дужност, активност или бити на положају који доводи до сукоба интереса са његовим службеним дужностима а нарочито:
 - а) Државни службеник не смије обављати додатну активност за коју се плаћа накнада, осим у случају када је то одобрио министар или руководилац институције. Подзаконски акти прописују случајеве у којима се може дати овакво одобрење;
 - б) Државни службеник који је разријешен дужности у року од дводесет година од дана разријешења с дужности не може се запослити код послодавца којем је био редовни претпостављени, односно не може се запослити у фирмама над чијим радом је проводио редован надзор. Он такође не смије примати било какву накнаду од тог послодавца или фирме у року од дводесет година од дана разријешења с дужности;
 - ц) С изузетком државних службеника на положају секретара односно помоћника министра, сматраће се да је државни службеник на одсуству из државне службе од тренутка када је потврђена његова кандидатура за јавну функцију на коју се бира директно или индиректно, или од тренутка када је именован на положај у било којем законодавном или извршном органу на било којем нивоу власти у Босни и Херцеговини. У том случају, државни службеник на положају секретара односно помоћника министра подноси оставку на мјесто у државној служби;
 - д) Државни службеник из члана 16. став 1. тачка ц), с изузетком државних службеника на положају секретара односно помоћника министра, враћа се на исто или слично радно мјесто најкасније у року од мјесец дана од наступања слиједећих случајева: неуспјеха на изборима, завршетка мандата и престанка функције у законодавном или извршном органу на било којем нивоу власти у Босни и Херцеговини;
 - е) Државни службеник не може бити члан управних и других одбора политичких странака и не смије слиједити инструкције политичких странака.

- У складу с овим законом, приликом постављења на мјесто државног службеника државни службеник ће предочити све информације о имовини на располагању државног службеника или на располагању члановима његове уже породице као и о дјелатностима и функцијама које обављају државни службеник и чланови његове уже породице.
- Сви подаци се чувају у евиденцији Регистра државне службе у складу са прописима о заштити података који су на снази у Босни и Херцеговини.

Члан 17.
Секрећар са посебним задатком

- Секретар са посебним задатком који је претходно имао статус државног службеника, се враћа на исто или слично радно мјесто ако би изгубио свој посебни задатак у слиједећим случајевима:
 - неправилно постављење;
 - нездовољавајући пробни рад;
 - завршетак посебног задатка;
 - добровољна оставка са положаја.

Члан 18.
Права и обавезе савјетника

- Савјетнику се не гарантује сигурност уживања положаја:
 - Савјетник може бити разријешен дужности у било које вријеме од стране органа који га је именовао, на приједлог овлаштеног предлагача;
 - мандат савјетника не може бити дужи од мандата лица које савјетује;
 - именовање на мјесто савјетника се не може преиначити у положај државног службеника са сигурношћу уживања положаја.
- Уколико државни службеник, с изузетком државних службеника на положају секретара односно помоћника министра, буде именован на положај савјетника, сматраће се да је на одсуству од тренутка када је именован. У том случају, државни службеник на положају секретара односно помоћника министра подноси оставку на мјесто у државној служби.
- Државни службеник из члана 18. став 2., с изузетком државних службеника на положају секретара односно помоћника министра, враћа се на исто или слично радно мјесто најкасније у року од мјесец дана од када престаје његово именовање.
- Савјетник даје оставку од тренутка када је потврђена његова кандидатура за изборни положај или од тренутка када је именован на положај у било којем законодавном или извршном органу на било којем нивоу власти у Босни и Херцеговини.
- Подзаконски акти одређују специфичне случајеве неспојивости са радним мјестом савјетника.

ГЛАВА IV

**УПРАЖЊЕНА РАДНА МЈЕСТА, ПРЕМЈЕШТАЈ, ЗАПОШЉАВАЊЕ,
ОЦЈЕНА РАДА, УНАПРЕЂЕЊЕ**

Члан 19.
Упражњена мјеста

- Уколико у институцији постоји упражњено мјесто државног службеника, институција прво интерно оглашава ово упражњено радно мјесто. Институција разматра да ли се, у складу са чланом 32. овог закона, то радно мјесто може попунити интерним премјештајем државног службеника запосленог на сличном радном мјесту у институцији.
- Уколико овакав интерни премјештај није могућ, Агенција, у складу са чланом 33. овог закона, покушава попунити упражњено радно мјесто екстерним премјештајем прекобројног службеника који је на сличном положају у другој институцији.
- Уколико овакав екстерни премјештај није могућ, упражњено мјесто се оглашава путем јавне конкуренције, која се проводи у складу са овим законом.

Члан 20.
Иншерно оглашавање

1. Агенција оглашава упражњено мјесто.
2. Интерни оглас се објављује најмање један мјесец дана прије крајњег рока за пријаве у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине” и у институцији у којој се упражњено мјесто појавило.
3. Интерни оглас садржи:
 - а) опис упражњеног радног мјеста ;
 - б) опис врсте конкуренције;
 - ц) попис најважнијих области конкуренције;
 - д) списак потребних документа, рок и мјесто њиховог подношења;
 - е) посебне академске и професионалне услове за радно мјесто које се попуњава;
 - ф) друге услове који се могу сматрати примјереним за одговарајуће радно мјесто.

Члан 21.
Јавно оглашавање

1. Агенција оглашава упражњено мјесто.
2. Јавни оглас се објављује најмање три мјесеца прије крајњег рока за пријаве у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине”, а објавиће се и у:
 - а) службеним гласилима ентитета и “Службеном гласнику Брчко Дистрикта” и;
 - б) у дипломатским и конзулатарним представништвима и;
 - ц) у најмање три дневна листа која се дистрибуишу на цијелој територији Босне и Херцеговине.
3. Јавни оглас садржи опште услове за постављање државног службеника те услове наведене у члану 20. став 3. овог закона.

Члан 22.
Општи услови за постављање државног службеника

1. Да би била постављена на мјесто државног службеника, лице мора испуњавати слиједеће опште услове:
 - а) да је држављанин Босне и Херцеговине;
 - б) да је старија од 18 година;
 - ц) да има универзитетску диплому и друге образовне или академске квалификације најмање ВИИ степена стручне спреме;
 - д) да је здравствено способан за вршење одређених послова предвиђених овим положајем;
 - е) да је регулисала војну обавезу у складу са законом;
 - ф) да није отпуштена из државне службе као резултат дисциплинске мјере на било којем нивоу власти у Босни и Херцеговини у року од три године прије дана објављивања упражњеног радног мјеста у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине”;
 - г) имати увјерење да се не води кривични поступак против тог лица;
 - х) да није обухваћена одредбом члана ИЦ.1 Устава Босне и Херцеговине.
2. Изузетно од услова утврђених у ставу 1. овог члана државни службеници раније постављени на радно мјесто стручног сарадника, у периоду не дужем од двије године од ступања на снагу овог закона, могу бити лица са завршеном вишом стручном спремом (ВИ. степен).

Члан 23.
Недискриминација

1. Приликом организовања јавне конкуренције Агенција осигурува да се код избора државног службеника неће вршити дискриминација, у складу са чланом 15.2 овог закона.

Члан 24.
Комисије за избор

1. Агенција именује посебне комисије за избор које су непристрасне у провођењу јавне конкуренције.
2. На начин утврђен подзаконским актима, комисију за избор сачињава најмање пет чланова, од којих су најмање три члана државни службеници из институције на коју се јавна конкуренција односи и који имају академско и професионално искуство у областима обухваћеним процесом јавне конкуренције, док се остала два члана именују са листе експерата коју утврди Агенција.
3. Комисије за избор бирају предсједавајућег међу својим члановима и усвајају пословник о раду већином гласова свих чланова.

Члан 25.
Оставка и дисквалификација члanova комисије за избор

1. Уколико постоји сукоб интереса који се односи на члана комисије за избор, тај члан даје оставку на чланство у комисији.
2. Сваки пријављени кандидат може тражити и добити од Агенције имена члanova комисије за избор.
3. Сваки пријављени кандидат може од Одбора државне службе за жалбе (у даљем тексту: "Одбор") затражити дисквалификацију било којег члана и комисије за избор на основу:
 - а) сукоба интереса из чл. 16. овог закона;
 - б) очигледног ризика од предрасуда и пристрасности;
 - ц) недостатка неопходног стручног знања.
1. Процес запошљавања се неће обуставити током испитивања навода за дисквалификацију члана комисије за избор. У случају да Одбор или надлежни суд то затраже, цјелокупни процес пријема кандидата ће бити проглашен неважећим. У том случају, Агенција поново организује поступак јавне конкуренције у складу са овим законом.

Члан 26.
Јавна конкуренција

1. Агенција утврђује карактер и садржај јавне конкуренције.
2. Јавна конкуренција садржи:
 - а) јавни испит;
 - б) стручни испит.
3. Савјет министара, на приједлог Агенције, подзаконским актом утврђује начин и програм полагања испита.

Члан 27.
Изборни процес

1. Комисија за избор провјерава и бира кандидате на основу професионалних способности процијењених путем јавне конкуренције која је идентична за све кандидате који се пријављују за исто радно мјесто. Таква јавна конкуренција се одржава најмање 30 дана након крајњег рока за пријаве.
2. Подзаконски акти одређују систем додјеле бодова за сваког кандидата у складу са члановима 22., 26. и 70. и 71. овог закона.
3. Агенција објављује резултате јавне конкуренције и писмено обавјештава све кандидате о резултатима које су постигли, у складу са овим законом.

Члан 28.
Постављање државног службеника

1. Државног службеника поставља Агенција у складу са резултатом који је кандидат постигао у изборном

процесу, уз претходно прибављено мишљење надлежне институције.

2. Руководеће државне службенике именује надлежна институција, по претходно прибављеном мишљењу Агенције, са листе успјешних кандидата који су прошли јавну конкуренцију.
3. Резервна листа успјешних кандидата се чува до истека пробног рада постављеног државног службеника.
4. Постављење се врши управним актом објављеним у Службеном гласнику Босне и Херцеговине. Прије преузимања дужности, постављени државни службеник прима писмени опис свог радног мјesta и опис услова службе.
5. Акт о постављењу садржи:
 - а) име и презиме државног службеника;
 - б) назив институције у којој је државни службеник постављен;
 - ц) назив радног мјesta и платни разред.
6. Постављени државни службеник преузима дужност полагањем заклетве вјерности. Текст заклетве утврђује Агенција. Потписани текст заклетве је саставни дио персоналног досјеа државног службеника.

Члан 29. Пробни период

1. Након преузимања дужности, државни службеник пролази период пробног рада. Период пробног рада државног службеника обухвата период увођења у посао и период обављања дужности и укупно траје дванаест мјесеци, осим ако овим законом није другачије утврђено.
2. Непосредно надређени државни службеник се одређује као супервизор одговоран за давање оцјене рада на крају пробног периода. Оцјењивање пробног рада секретара и помоћника министра врши министар и замјеници министра.
3. Уколико је оцјена рада:
 - а) Задовољавајућа, орган надлежан за постављење потврђује постављење државног службеника;
 - б) Нездовољавајућа, орган надлежан за постављење разрјешава дужности државног службеника, који тиме губи свој статус без примања накнаде због отпуштања. Разријешени државни службеник има, у складу са чл. 63. овог закона право затражити од Одбора преиспитивање свог предмета.
4. Супротно ставу 3 б) овог члана државном службенику може се продужити пробни рад до шест мјесеци трајања у складу са основаним захтјевом поднесеним органу надлежном за постављење.
5. Уколико је државни службеник разријешен дужности у складу са ставом 3 б) овог члана, слиједећи успјешни кандидат са резервне листе из члана 28. став 4. овог закона поставља се на упражњено радно мјесто државног службеника.

Члан 30. Оцјена рада

1. Оцјена рада државног службеника подразумијева надзор и оцјену његовог вршења дужности утврђених радним мјестом за вријеме трајања службе. Државни службеник равноправно сарађује током датог периода са њему директно надређеним.
2. Оцјену рада руководећих државних службеника утврђује руководилац институције.
3. Оцјену рада секретара и помоћника министра у Савјету министара утврђује министар и замјеник министра на приједлог органа надлежног за постављање.
4. Оцјену рада секретара на посебном задатку у Савјету министара утврђује Савјет министара на приједлог органа надлежног за постављење.
5. Директно надређени оцјењује рад свих државних службеника најмање сваких дванаест мјесеци.
6. Оцјена рада заснива се на резултатима постигнутим у реализацији послова предвиђених описом радном

мјеста и циљевима које за дати период утврди директно надређени.

7. Резултати оцјене рада се узимају у обзир приликом унапређења и интерних премјештаја. Сви државни службеници:
 - а) имају несметан приступ оцјенама свог рада које се налазе у персоналном досјеу, у складу са чланом 60. став 2. овог закона;
 - б) имају могућност да у одговарајућем временском року приложе писмене информације уз оцјену свога рада и имају могућност преиспитивања свог предмета од стране Одбора у складу са чл. 63. овог закона.
8. Уколико је оцјена рада негативна, државни службеник, у циљу побољшања ситуације, пролази кроз посебан програм који уз консултације с њим одреди његов директно надређени.
9. Уколико су двије узастопне оцјене рада негативне, Агенција, по прибављеном мишљењу надлежне институције из члана 7.1.б) овог закона, разрјешава дужности државног службеника. Уколико су двије узастопне оцјене рада негативне за руководеће државне службенике из члана 7.1.а) овог закона, надлежна институција их разрјешава по прибављеном мишљењу Агенције. Државни службеник може од Одбора тражити преиспитивање разрјешења у складу са чланом 63. овог закона.

**Члан 31.
Унапређење**

1. Унапређење државног службеника на више радно мјесто из члана 7. став 1. овог закона у истој или у другој институцији Босне и Херцеговине обавља се искључиво путем јавне конкуренције.
2. Унапређење државног службеника у вишу категорију из члана 7. став 2. овог закона заснива се на позитивно оцјени рада и о њему одлучује орган надлежан за његово постављање.

**Члан 32.
Интерни премјештај**

1. Интерни премјештај са радног мјеста државног службеника на слично радно мјесто у истој институцији може бити добровољан или наметнут државном службенику у складу са објективно утврђеним потребама државне службе.
2. За добровољни премјештај је неопходно постојање упражњеног радног мјеста у складу са чланом 19. овог закона. Ово упражњено радно мјесто се попуњава путем интерног оглашавања и на основу одговарајућих заслуга државног службеника који се пријавио за радно мјесто.
3. Уколико премјештај подразумијева и промјену пребивалишта, државни службеник има право на одговарајућу накнаду.

**Члан 33.
Прекобројносћ**

1. Прекобројност настаје искључиво као последица реорганизације или смањења обима послова институције.
2. Агенција проглашава државног службеника прекобројним на приједлог институција.
3. Државни службеник који је проглашен прекобројним се, у складу са чланом 19. овог закона искључиво распоређује на слично упражњено радно мјесто државног службеника у другој институцији:
 - а) уколико је ово распоређивање немогуће, државном службенику који је проглашен прекобројним се нуди пријевремено пензионисање у складу са законом;
 - б) уколико је пријевремено пензионисање немогуће орган надлежан за постављање разрјешава дужности прекобројног државног службеника који може од Одбора затражити преиспитивање свог разрјешења у складу са чланом 63. овог закона;
 - ц) државни службеник који је проглашен прекобројним има право на отпремину у складу са чланом 42. овог закона те на накнаду за случај незапослености у складу са законом;
 - д) уколико се огласи упражњено слично радно мјесто у року од годину дана од дана разрјешења са дужности, државни службеник има предност приликом поновног запослења у државној служби.

**Члан 34.
Секрећар са посебним задаћама**

- Сва радна мјеста секретара са посебним задатком се објављују у јавној конкуренцији за запошљавање у складу са чланом 21. овог закона.
- Секретара са посебним задатком именује институција, на одређен временски период који није дужи од пет година. Најдужи период постављења на исто радно мјесто је десет година.
- Посебним задатком утврђују се дужности и циљеви које секретар треба испунити. Садржај посебног задатка се објављује у Службеном гласнику Босне и Херцеговине у исто вријеме кад и постављење секретара са посебним задатком.
- Реализацију циљева дефинисаних његовим мандатом процењује се кроз годишњу оцјену рада. Поновна додјела мандата се заснива на позитивној оцјени рада.
- Чланови 19., 31., 32. и 33. овог закона се не односе на секретара са посебним задатком.

ГЛАВА V

ПЛАТЕ И НАКНАДЕ

Члан 35.

Кришерији за утврђивање Јлаша

- Државни службеник има право на плату која одговара радном мјесту државног службеника.
- Одредбе члана 35. до члана 42. овог закона представљају структуру плате за државне службенике у институцијама.

Члан 36.

Структуре Јлаша

- Полазна основа за обрачун плате за све државне службенике у институцијама је иста и утврђује је Савјет министара.
- Државни службеници су сврстани у шест платних разреда: први платни разред су стручни сарадници, други платни разред су виши стручни сарадници, трећи платни разред су стручни савјетници, четврти платни разред су руководиоци организационих јединица, пети платни разред су помоћници министара и шести платни разред су секретари и секретари са посебним задатком.
- Коефицијенте који се односе за платне разреде и унутар платних разреда утврђује Савјет министара.

Члан 37.

Обрачун Јлаша

- Плата се одређује тако да се основа из члана 36. овог закона помножи са коефицијентом платног разреда и повећа за додатак ради унапређења у складу са чланом 31.2. овог закона те укупан износ повећа по основу радног стажа.
- Државни службеник који је унапријеђен у складу са чланом 31.2. овог закона има право на повећање плате у износу највише до 30% од висине плате утврђене за то радно мјесто. Савјет министара утврђује износе повећања плате.
- Плата се повећава за 0,5% за сваку започету годину радног стажа, а највише до 20%.

Члан 38.

Накнада за привремено обављање Јослова

- У случају да у некој од институција не могу попунити радна мјеста државних службеника због немогућности осигуравања кадрова, државним службеницима који привремено обављају тај посао у институцији повећава се плата до 50%, у зависности од насталог повећања обима посла.
- Агенција даје мишљење да ли су у конкретном случају испуњени услови потребни за примјену става 1. овог члана.

Члан 39.
Плаћено одсуство

1. Државни службеник има право на накнаду плате до висине једне плате за вријеме годишњег одмора и плаћеног одсуства и за првих 30 дана одсуства са посла ради болести или инвалидности.

Члан 40.
Осталае накнаде

1. Државни службеник има право на накнаду за:
 - а) Трошкове пријевоза на посао и са посла;
 - б) прехрану за вријеме рада;
 - ц) регрес за годишњи одмор;
 - д) у случају смрти државног службеника или члана његове уже породице;
 - е) трошкове селидбе из мјеста сталног пребивалишта у мјесто где има службени стан и назад;
 - ф) трошкове за образовање;
 - г) јубиларне награде;
 - х) отпремину при одласку у пензију.
2. Руководећи државни службеници чије је мјесто пребивалишта удаљено више од 60 километара од мјesta обављања службених задужења имају право у 2 (двоје) наредне године на накнаду трошкова одвојеног живота и смјештаја у мјесту рада.

Члан 41.
Накнада за службена штовања

1. Државни службеник има право на накнаду трошкова у вези са службеним путовањима као што су дневнице, трошкови превоза и сл.
2. Савјет министара подзаконским актом утврђује врсту и висину трошкова из става 1. овог члана.

Члан 42.
Права у случају прекобројности

1. У случају разрјешења са дужности насталог усљед прекобројности из члана 33., овог закона разријешени државни службеник има право на отпремину у висини износа шестомјесечне плате.
2. Висина отпремине наведене у ставу 1. овог члана повећава се на 12 мјесеци код државних службеника који имају најмање 15 година радног стажа.

Члан 43.
Платा савјетника

3. Плата савјетника се веже за плату помоћника министра из петог платног разреда.

Члан 44.
Одобравање плаћа и накнада државних службеника и савјетника

1. Плате и накнаде утврђују се Буџетом институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине који одобрава Парламентарна скупштина.

ГЛАВА VI

УСЛОВИ РАДА

Члан 45.
Пройси о раду и социјалном осигурању

1. На државног службеника се примјењују Закон о радним односима и други закони који регулишу права и обавезе из радних односа, осим ако овим законом није другачије утврђено.

Члан 46.
Одсуство и годишњи одмор

1. Државни службеници од првог до трећег платног разреда имају право на годишњи одмор у трајању од најмање 20 радних дана и на плаћено одсуство од пет дана у једној календарској години.
2. Државни службеници од четвртог до шестог платног разреда имају право на годишњи одмор у трајању од најмање 25 радних дана и на плаћено одсуство од пет дана у једној календарској години.
3. Годишњи одмор за државне службенике у дужем трајању од предвиђеног у ставу 1. може се утврдити подзаконским актом.

Члан 47.
Нећлаћено одсуство и рад са скраћеним радним временом

1. Подзаконским актом утврђују се услови у складу с којим државни службеник може узети неплаћено одсуство, и када се може дужност државног службеника обављати са скраћеним радним временом.

Члан 48.
Секретар са посебним задатком

1. Секретару са посебним задатком се не дозвољава рад са скраћеним радним временом.

Члан 49.
Стручно образовање и усавршавање

1. Државни службеници су обавезни да непрестано раде на свом стручном образовању и усавршавању.
2. Државник службеник има право и обавезу да учествује на савјетовањима и другим облицима образовних активности.
3. О учествовању државних службеника на савјетовањима и другим облицима образовних активности, одлучује лице одређено подзаконским актом водећи при томе рачуна о подједнаком учешћу свих државних службеника.

ГЛАВА VII

ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА

Члан 50.
Престанак радног односа државног службеника

1. Државном службенику престаје радни однос у државној служби у слиједећим случајевима:
 - а) добровољно иступање из државне службе;
 - б) испуњавање законски прописане старосне доби за пензионисање;
 - ц) трајна неспособност да обавља своје радне дужности због здравственог стања, под условом да државни службеник није у стању да буде премештен на друго одговарајуће радно мјесто у државној служби;
 - д) губитак држављанства Босне и Херцеговине;
 - е) стицање држављанства друге државе супротно Уставу Босне и Херцеговине и њеним законима;
 - ф) прекобројност;
 - г) истек периода на који је секретар са посебним задатком постављен, у случајевима када секретар на посебном задатку није прије постављења био државни службеник;
 - х) одбијање полагања заклетве и/или потписивања текста заклетве;
 - и) нездовољавајући пробни период;
 - ј) двије узастопно негативне оцјене рада;
 - к) ако је осуђен за кривично дјело и због издржавања казне затвора мора бити одсутан са рада у државној служби дуже од 6 мјесеци;
 - л) на основу изрешене дисциплинске мјере престанка радног односа у државној служби.

Члан 51.
Послујак за престанак радног односа

1. Државног службеника разрјешава Агенција, по прибављеном мишљењу надлежне институције са изузетком члана 50.1.и) овог закона.
2. Руководеће државне службенике разрјешава орган надлежан за постављење уз прибављено мишљење Агенције, са изузетком члана 50.1.и) овог закона.
3. Државни службеник из ст. 1. и 2. овог члана може тражити од Одбора преиспитивање одлуке о разрјешењу у складу са чланом 63. овог закона.

Члан 52.
Накнаде

1. Државни службеник не остварује право на отпремину ако изгуби свој статус, осим у случају из члана 50.1. б) и ф) овог закона.

Члан 53.
Нејравнила њостављења

1. Одбор ће поништити запошљавање и постављење државног службеника који је постављен супротно одредбама овог закона, што ће се детаљније уредити подзаконским актом.

ГЛАВА VIII

ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ ДРЖАВНОГ СЛУЖБЕНИКА

Члан 54.
Дисциплинска одговорносӣ

1. Државни службеник се може сматрати дисциплински одговорним због кршења службених дужности утврђених овим законом, насталих као резултат његове кривице.
2. Повреде службених дужности могу бити:
 - а) извршење радњи које представљају кривично дјело против службене дужности или друго кривично дјело односно прекршај, којим се наноси штета угледу државне службе што чини радника неподобним за рад у државној служби;
 - б) одавању државне, војне и службене тајне, односно повреда прописа о чувању тих тајни;
 - ц) злоупотребе и прекорачења службених овлаштења;
 - д) неизвршавање или несавјесно и немарно вршење повјерених послова и задатака;
 - е) одбијање извршења законитих наређења непосредног предпостављеног;
 - ф) бављење дјелатностима којима се онемогућава или отежава грађанима или другим лицима да остварују своја права у поступцима пред органима државне службе;
 - г) бављење дјелатностима или радом који је у супротности са интересима државне службе;
 - х) проузроковање веће материјалне штете намјерно или из крајње непажње;
 - и) неоправдан изостанак са послом;
 - ј) кршење правила радне дисциплине у државној служби;
 - к) неблаговремено и неуредно извршење повјерених послова и задатака у државној служби;
 - л) непримјерено понашање према грађанима, сарадницима и другим лицима у вршењу државне службе.
3. Одговорност за извршење кривичних дијела и прекршаја не искључује дисциплинску одговорност државног службеника, под условом да такво дјело истовремено представља повреду дужности.
4. Подзаконским актима ће се детаљније уредити повреде службених дужности.

Члан 55.
Дисциплински њосујак

1. Државни службеници и запосленици институција имају право да, против државног службеника за којег постоји претпоставка да је прекршио члан 54. овог закона, уз дискрецију поднесу захтјев за дисциплински поступак органу надлежном за постављање.
2. Права из става 1. овог члана припадају министру и замјеницима министра.
3. Приликом примања захтјева за дисциплински поступак против државног службеника, орган надлежан за

постављање:

- а) издаје, по пријему информације, писмену потврду особи која је захтјев предала, а истовремено се писмена потврда шаље и Агенцији;
 - б) може прослиједити случај Омбудсмену из члана 61. овог закона;
 - 1) Омбудсмен израђује извјештај и доставља га лицу које је захтјев предало, лицу против кога је захтјев предат и органу надлежном за постављање;
 - 2) Омбудсмен може дати препоруке и/или предложити мјере органу надлежном за постављање;
 - ц) осигурава особи која је предала захтјев дискрецију поступка пред Омбудсменом;
 - д) након проведеног поступка изриче дисциплинске мјере писмене опомене или писмени укор, а у случају да сматра да повреда дужности од стране државног службеника заслужује строжију мјеру, предмет ће прослиједити Агенцији, уз претходно прибављено мишљење органа надлежног за постављање.
4. Агенција је надлежна за утврђивање дисциплинске мјере за своје државне службенике и може изрећи дисциплинску мјеру у складу са ставом 3. д) овог члана.
5. Уколико извјештај Омбудсмена не садржи задовољавајућу препоруку или уколико орган надлежан за постављање или Агенција не донесе одговарајућу мјеру у случају државног службеника против којег је покренут захтјев за дисциплинским поступком, државни службеник може тражити од Одбора и надлежног суда преиспитивање извјештаја и/или мјере, те:
- а) имати приступ административном досјеу који се налази пред органом надлежним за постављање, Агенцијом и Одбором;
 - б) остварити право да буде саслушан и добије правног заступника пред органом надлежним за постављање, Агенцијом и Одбором.
6. Поступак за утврђивање дисциплинске одговорности државног службеника за повреде радних дужности спроводи се у складу са начелима кривичног поступка, уколико овим законом није другачије одређено.

Члан 56. Дисциплинске мјере

1. У случају да државни службеник учини повреду из члана 54. овог закона могу се изрећи слиједеће дисциплинске мјере:
- а) писмена опомена;
 - б) писмени укор;
 - ц) суспензија права учешћа у јавним конкуренцијама у државној служби у периоду од највише двије године;
 - д) казнена суспензија са послова и плате током периода од два дана до 30 дана;
 - е) деградација на нижу категорију у оквиру радних мјesta;
 - ф) престанак радног односа у државној служби.

Члан 57. Кривични поступак

1. У случају да се против државног службеника покрене кривични поступак на основу истих чињеница које су разматране у дисциплинском поступку, сви покренути дисциплински поступци се сuspendују, са изузетком члана 58. овог закона док надлежни суд не донесе правоснажну пресуду у кривичном поступку.
2. Уколико се државни службеник који је окривљен ослободи:
- а) државни службеник се враћа на своје раније радно мјесто и његов персонални досје не смије садржавати информације о кривичном поступку и/или превентивној суспензији у вези с тим поступком;
 - б) дисциплинске мјере се не могу предузети на основу истих чињеница по којима је државни службеник ослобођен.
3. Уколико се оптужба против државног службеника одбије, дисциплински поступак се може предузети на основу истих чињеница у складу са чланом 54. овог закона.
4. Уколико се државни службеник против које је покренут кривични поступак прогласи кривим, институција се обавезује чињеницама које је утврдио надлежни суд.

Члан 58. Превентивна суспензија

1. Када се покрене поступак у складу са чланом 57. овог закона, орган надлежан за постављање државног службеника одмах сuspendује државног службеника у случајевима:

- a) да се против државног службеника покрене кривични поступак за кривично дјело почињено у вршењу службене дужности, и/или;
 - b) да се државни службеник налази у притвору.
2. Када се покрене поступак у складу са чланом 57. овог закона, орган надлежан за постављење државног службеника може сuspendовати државног службеника у случајевима:
 - a) да је против државног службеника покренут кривични поступак за кривично дјело за које се изриче казна затвора у трајању од намјање пет година и;
 - b) да је државни службеник затечен у извршењу кривичног дјела за које се изриче казна затвора у трајању од најмање 5 година;
 - c) да постоје озбиљни разлози који указују на извршење кривичног дјела.
 3. У случају превентивне суспензије:
 - a) лице које је сuspendовано прима пуни износ плате;
 - b) дисциплински поступак се суспендује све док се не донесе правоснажна пресуда надлежног суда.

ГЛАВА IX

УПРАВЉАЊЕ ДРЖАВНОМ СЛУЖБОМ

Члан 59.

Смјернице вођења кадровске политике

1. Надлежна институција утврђује опште смјернице за вођење кадровске политике у институцијама и доноси подзаконске акте који произилазе из овог закона.

Члан 60.

Институције

1. Свака институција оснива јединицу која је задужена за имплементацију одредби овог закона (у даљем тексту: Јединица).
2. Јединица у институцијама осигурује управљање особљем институција и води досје за сваког државног службеника, и осигуруја да сваки државни службеник који обавља дужности у институцији има несметан приступ свом административном досјеу.
3. Јединица институције усклађује активности институције и сарађује са Агенцијом.
4. По претходном одобрењу руководиоца институције, орган надлежан за постављање подноси Агенцији годишњи извјештај о раду и план рада за наредну годину.

Члан 61.

Омбудсмен

1. Омбудсмен помаже у реализацију и поштовање принципа утврђених у овом закону и у складу са одредбама овог закона, дјелује као посредник у питањима која се односе на статус државног службеника.
2. Сви државни службеници и запосленици институције бирају на мјесто Омбудсмена једног државног службеника. Омбудсмен не смије бити члан органа надлежног за постављање у институцији у којој обавља своју дужност. Исто лице може бити постављено за Омбудсмена двају или више институција.
3. Избор омбудсмена потврђује орган надлежан за постављање.

Члан 62.

Агенција за државну службу

1. Савјет министара оснива Агенцију за државну службу и именује њеног руководиоца. Руководилац Агенције налази се на радном мјесту секретара са посебним задатком, а бира се и поставља у складу са чланом 34. овог закона, на период од пет година.
2. Агенција:

- a) осигурува:
 - 1) реализацију процеса запошљавања државних службеника на захтјев институција;
 - 2) помаже институцијама у реализацији њихове кадровске политике, организационог развоја као и при успостављању централног регистра особља;
 - 3) обуку и развој државне службе;
- б) подноси годишњи извјештај о раду и план рада за наредну годину Савјету министара на одобрење;
- ц) проводи анкете у оквиру институција на захтјев Савјета министара;
- д) обавља остале послове и задатке утврђене овим законом.

3. Агенцијом руководилац Агенције који доноси Правилник о унутрашњој организацији Агенције уз претходну сагласност Савјета министара.

**Члан 63.
Одбор државне службе за жалбе**

- 1. Одбор државне службе за жалбе је, у складу са овим законом и његовим подзаконским актима, одговоран за разматрање свих коначних одлука, предузетих или пропуштенih радњи институције и/или Агенције које се односе на статус државних службеника и то на захтјев:
 - а) државног службеника на којег се спорна одлука, предузета или пропуштена радња односи;
 - б) институције где службеник обавља своју дужност;
 - ц) Агенције.
- 2. Одбор:
 - а) саслушава подносиоца жалбе, уколико је то примјерено ситуацији;
 - б) позива свједоке и експерте када се то сматра неопходним;
 - ц) тражи и добива све релевантне информације од надлежних органа;
 - д) усваја пословник који се објављује у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине".
- 3. Одлуке Одбора морају бити донесене на законским основама и правилно и потпуно утврђеном чињеничном стању. Одлуке Одбора су:
 - а) коначне и подлиежу сваком преиспитивању од стране надлежног суда, у складу са законима Босне и Херцеговине;
 - б) доставиће се подносиоцу у року од осам дана од дана доношења.
- 4. Савјет министара оснива Одбор који се састоји од три члана.
 - а) Јавна конкуренција за попуњавање слободних радних мјеста у Одбору се оглашава у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", дипломатским и конзуларним представништвима и у најмање три дневна листа која се дистрибуишу на цијелој територији Босне и Херцеговине, најмање три мјесеца прије рока за предају молби. Оглас садржи исте услове који су наведени у члановима 20.3 и 22. овог закона.
 - б) Независна комисија за избор кандидата, коју именује Савјет министара, бира чланове Одбора, на основу њиховог радног искуства и показане способности да обављају дужност у Одбору. Чланови 24.2, 24.3, 25.1 и 26.2 овог закона се односе и на комисију за избор кандидата и на поступак избора;
 - ц) Савјет министара именује чланове Одбора на рок од четири године са могућношћу поновљеног избора.
 - д) Члан Одбора је:
 - 1) независан и непристрасан;
 - 2) није на јавној функцији на коју је изабран директно или индиректно, односно није именован на радно мјесто у било којем законодавном или извршном органу на било којем нивоу власти у Босни и Херцеговини;
 - 3) повлачи се са дужности прије истека мандата само на иницијативу Савјета министара, која је покренута усљед изузетних околности и консензусом осталих чланова Одбора;
 - е) чином именовања, чланови Одбора остварују бенефиције на основу статуса који одговара статусу секретара. Подзаконским актима које усвоји Савјет министара даље се регулише статус чланова Одбора.

ГЛАВА X

ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 64.

Последици радници

1. Законски статус радника у постојећим институцијама остаје исти даном ступања на снагу овог закона, све док Агенција за њихова радна мјеста не обави комплетан поступак ревизије у складу са овим чланом.
2. Агенција доноси рјешење о престанку радног односа радника из става 1. овог члана који су запослени противно одредбама Закона о државној управи или не испуњавају услове из члана 22. овог закона. За упражњена радна мјеста организује се јавна конкуренција. Рјешење о престанку радног односа ступа на снагу након окончања комплетног поступка јавне конкуренције у складу са овим законом.
3. Искуство кандидата који је претходно био на радном мјесту на којем се односи јавна конкуренција може бити узето у обзир за вријеме процеса јавне конкуренције.
4. Радници из става 1. овог члана који су запослени у складу са Законом о државној управи који је био на снази у моменту постављања и који испуњавају услове из члана 22. овог закона, пролазе кроз поступак оцењивања у трајању од 12 мјесеци. Поступак оцењивања уређује Агенција за државну службу узимајући у обзир принцип оцјене рада из члана 30. овог закона.
5. Орган надлежан за постављање потврђује постављање оних радника који су успјешно прошли поступак оцењивања, а отпушта оне који нису успјешно прошли поступак оцењивања или не испуњавају услове из члана 22. овог закона. За упражњена мјеста организује се јавна конкуренција.

Члан 65. Накнада

1. Радник којем у смислу члана 64. овог закона престане радни однос, има право на отпремнину у висини просјечне мјесечне плате исплаћене у институцији у мјесецу који претходио мјесецу у којем ступи на снагу овај закон.
2. Отпремнина из става 1. овог члана исплаћује се раднику за укупан радни стаж осигурања, а утврђује се тако да се просјечна плата из става 1. овог члана помножи са коефицијентом, и то за:

Радни стаж осигурања	Коефицијент
а) до 5 година	1,33
б) од 5 до 10 година	2,00
ц) од 10 до 20 година	2,66
д) преко 20 година	3,00

Члан 66. Доношење рјешења о престанку радног односа

1. Истовремено са доношењем рјешења о престанку радног односа, орган надлежан за постављање одлучује по службеној дужности и о праву на отпремнину радника у смислу члана 65. овог закона.
2. Отпремину по основу рјешења доносеног на основу става 1. овог члана исплаћује Министарство за трезор институција Босне и Херцеговине.

Члан 67. Жалба

1. Радник који сматра да је орган надлежан за постављање повриједио неко његово право које је утврђено Главом Ц овог закона, може у року од 15 дана од дана пријема таквог рјешења изјавити жалбу Одбору у складу са чланом 63. овог закона.

Члан 68. Ограничавање у примјени

1. Док се не донесу прописи о радним односима, те правима и обавезама по основу радног односа на нивоу Босне и Херцеговине, на запослене у институцијама примјењиваће се важећи прописи из ове области.

2. Док Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине не донесе Закон о комуникацијама, на Регулаторну агенцију за комуникације примјењиваће се само чл. 2., 3. и 16 овог закона.

ГЛАВА XI

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 69.

Одредбе за њимјену и укидање закона

1. Савјет министара на првом засједању након ступања на снагу овог закона ће:
 - a) објавити јавни конкурс за руководиоца Агенције;
 - b) објавити јавни конкурс за чланове Одбора;
 - c) именовати Радну групу од пет чланова у складу са чланом 24.2 овог закона која ће обављати сљедеће задаке и то:
 - 1) обављати функцију Комисије за избор руководиоца Агенције;
 - 2) обављати функцију Комисије за избор чланова Одбора према члану 63.4. б) овог закона;
 - 3) помагати руководиоцу Агенције и члановима Одбора у процесу организовања и успостављања Агенције и Одбора.
2. Савјет министара ће у року од мјесец дана од дана ступања на снагу овог закона поставити чланове Одбора.
3. Руководилац Агенције ће у року од мјесец дана од дана ступања на снагу овог закона донојети Правилник о унутрашњој организацији Агенције. По доношењу Правилника о унутрашњој организацији Агенција ће објавити јавни конкурс за попуну радних мјеста у Агенцији.
4. У року од два мјесеца од дана ступања на снагу овог закона институције на које се односи овај закон дужне су примјенити чл. 7. до 13. у правилницима о унутрашњој организацији.
5. До успостављања Агенције и Одбора и доношења подзаконских аката на основу овог закона примјењиваће се одредбе Закона о државној управи и подзаконски акти доносени на основу тог закона, којима се уређује радно правни статус државних службеника уколико нису у супротности са одредбама овог закона, а најдуже 12 мјесеци након ступања на снагу овог закона.
6. Савјет министара може посебном одлуком уредити формирање тијела/институције које ће вршити обуку државних службеника.

Члан 70.

Завршна одредба

1. Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине”.

ПС БиХ број 68/02
3. јула 2002. године
Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
Мариофил Љубић, с. р.

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
др. **Никола Шпирин**, с. р.